

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wieczornym. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Opowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, za inne działy odpowiada Edmund Rakowski, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor Bohdan Jarochoński

Nr. 21

Poznań, środa dnia 15 stycznia 1930

Rok XXV

Powrót Prezydenta Rzplitej

Warszawa, 15. 1. (Tel. wł.) Prezydent Rzplitej wraca z polowania reprezentacyjnego w Białowieży dzisiaj rano. (w)

Z Sejmu i Senatu

Warszawa, 15. 1. (Tel. wł.) Porządek obrad dzisiejszego posiedzenia Sejmu, które odbędzie się o godz. 16, przewiduje m. in. wniosek nagły w sprawie rewizji art. 25 konstytucji, dyskusję nad expose prezesa Rady ministrów, wreszcie szereg wniosków nagłych.

Posiedzenie Senatu, które odbędzie się dnia 16 bm. o godz. 11 rano przewiduje m. in. głosowanie nad wnioskiem sen. Erdmanna i kolegów w sprawie votum nieufności dla marszałka Senatu.

P. P. S. a min. Prystor

Warszawa, 14. 1. (AW.) Dziś w godzinach południowych odbyło się posiedzenie klubu PPS., na którym omawiano podobno sprawę ustosunkowania się PPS. do min. Prystora.

Sprawa obniżenia stopy procentowej

Warszawa, 15. 1. (Tel. wł.) Na czwartkowym posiedzeniu rady Banku Polskiego będzie rozpatrywana kwestja obniżenia stopy procentowej.

Ostatni raz Bank Polski obniżył stopę dyskontową do 8 i pół procent w dn. 15 listopada. (w)

Posiedzenie Rady finansowej

Warszawa, 15. 1. (Tel. wł.) — We wtorek po południu w prezydjum Rady ministrów odbyło się pod przewodnictwem premiera Bartla posiedzenie rady finansowej.

W posiedzeniu wziął udział premier, min. skarbu Matuszewski oraz prezesi: Banku Polskiego — Wróblewski, Krajowego — Górecki, Rolniczego — Ludkiewicz i PKO. — Gruber. (w)

Konferencja kolejowa

Warszawa, 15. 1. (Tel. wł.) — W Dreźnie odbyła się polsko - niemiecka konferencja, dotycząca rozkładów jazdy pociągów towarowych dla ruchu uprzywilejowanego i sładzkiego pomiędzy Polską i Niemcami.

Uchwalono zwiększyć ilość tranzytowych pociągów towarowych na liniach: Miasteczko — Kowalewo — Jamielnik oraz Leszno — Poznań — Toruń — Jamielnik. (w)

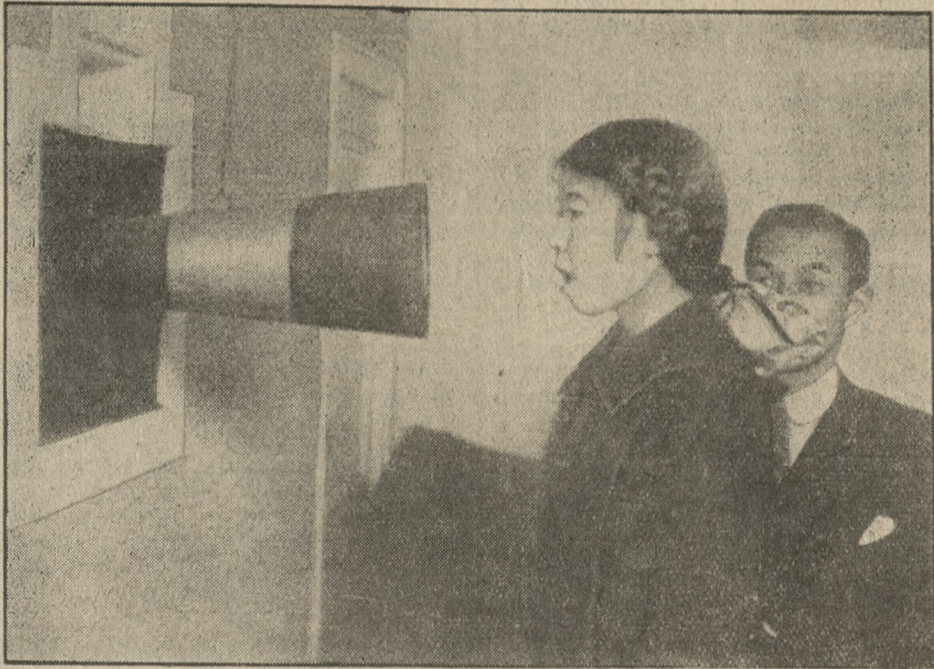
Nowy poseł sowiecki

Warszawa, 15. 1. (Tel. wł.) Pos. sowiecki Owsiejko bawi jeszcze w Kownie, skąd wyjedzie na dwa tygodnie do Moskwy.

Przyjazdu jego do Warszawy należy się spodziewać dopiero w końcu stycznia. (w)

Niemcy podwyższyły cło na zboże

Berlin, 15. 1. (Tel. wł.) Na wczorajszym posiedzeniu gabinet Rzeszy uchwalił w drodze dekretu z ważnością od 20 bm. podwyższenie cła na żyto do 9 mk. a na pszenicę do 9,50.

Profesor muzyki w Tokio p. Motoari śpiewa wraz ze swą córką przed mikrofonem radja kompozycje księcia Sumi No Miyi.

Druga konferencja haska

Gabinet Rzeszy zaaprobował stanowisko delegacji niemieckiej — Obrady komitetu organizacyjnego Międzynar. Banku Wypląt — Komunikat delegacji niemieckiej — Zmiana statutu Banku Rzeszy

Berlin, 14. 1. (PAT.) Gabinet Rzeszy po wysłuchaniu sprawozdania sekretarza w min. finansów dr. Schäffera zaaprobował stanowisko delegacji niemieckiej w Hadze. Co do załatwionych już spraw Banku kredytu Rzeszy (Reichskreditgesellschaft) i pruskiego banku państwowego, do których rząd odniósł się z propozycją, aby w miejsce Banku Rzeszy przystąpiły w charakterze współzałożycieli niemieckich do Banku Międzynarodowego, wyraził na tę propozycję zgodę.

Celem przeprowadzenia jednoznacznych rokowań dyr. Banku Kredytowego Ritscher i prezydent Banku Pruskiego Schröder wyjeżdżają dziś do Hagi.

Udział wspomnianych instytucji w Banku Międzynarodowym będzie miał charakter prowizoryczny i trwać ma do czasu przeprowadzenia w statucie Banku Rzeszy zmian, na podstawie których Bank Rzeszy obowiązywać będzie przystąpić do Banku Międzynarodowego.

Haga, 14. 1. (PAT.) Komitet organizacyjny Międzynarodowego Banku Wypląt zebrał się celem zbadania projektowanego tekstu różnych paragrafów statutu Banku w sposób możliwie najdokładniejszy.

Na zebraniu był obecny dr. Schacht.

Haga, 14. 1. (PAT.) Ogłoszono tu dziś następujący komunikat delegacji niemieckiej:

Na jutrzejszym posiedzeniu komitetu delegacja niemiecka podejmie kroki potrzebne do tego, aby udział Banku Rzeszy w Banku Wypląt Międzynarodowych i współdziałanie jego w przyszłych zadaniach Banku Międzynarodowego został ustawowo zagwarantowany. Prezydent Banku Rzeszy, według naszych informacyj, w rozmowie z ministrem finansów Moldenhauerem oświadczył, że w tym wypadku nie będzie się uchyłał od wykonania zobowiązań, jakie z tego wynikną. W ten sposób współdziałanie Banku Rzeszy w Banku Wypląt Międzynarodowych zostało zapewnione.

W rozmowie, jaka się następnie odbyła pomiędzy delegacją niemiecką i prezydentem Banku Rzeszy, ustalone zostało porozumienie na powyższej podstawie.

Berlin, 14. 1. (PAT.) Półurzędowo komunikują, że do nowego statutu Banku Rzeszy wprowadzone ma zostać po-

stawienie, nakładające na Bank Rzeszy obowiązek przystąpienia do Banku Międzynarodowego. Dr. Schacht oświadczył, że w razie przeprowadzenia jednoznacznych zmian w statucie Banku Rzeszy, zastosuje się do jego postanowień.

Ponieważ prawne przeprowadzenie jednoznacznych zmian statutowych wymaga dłuższego czasu, rokowaniami celem przystąpienia do Banku Międzynarodowego zajmą się tymczasem Bank Kredytowy Rzeszy i Bank Pruski. Banki te po uchwaleniu zmian statutowych Banku Rzeszy ustąpią mu miejsca w Banku Wypląt Międzynarodowych.

Haga, 14. 1. (PAT.) W sprawie Banku Wypląt Międzynar. wynikły w ostatniej chwili pewne trudności.

Jak wiadomo Bank ma mieć swą siedzibę w Bazylei i ma być wolny od podatków. Co do podatków federalnych rząd szwajcarski nie czyni żadnych trudności. W Szwajcarii jednak poszczególne kantony posiadają autonomję finansową. Rządy w Bazylei są w ręku socjalnych demokratów, którzy nie chcą się zgodzić na zwolnienie wielkiej międzynarodowej instytucji finansowej od podatków. Dyrektor szwajcarskiego banku związkowego, Bachmann, przebywający obecnie w Hadze w związku z dyskusją nad umową powierniczą, zawezwał tu sekretarza finansów kantonu bazylejskiego.

Tut. koła niemieckie rozpowszechniają wiadomość, że delegacja niemiecka w Hadze nie zajmie nieprzychylnego stanowiska wobec Belgji, gdyby zażądała ona ewentualnie przeniesienia siedziby Banku Międzynarodowego do Belgji. Koła niemieckie wskazują na to, że zbliżenie pomiędzy Belgją a Niemcami uczyniło w ostatnich czasach znaczne postępy. Wyraziło się to naprzykład w powierzeniu budowy kanału pomiędzy Leodjum a Antwerpją jednej z firm niemieckich. Równocześnie te same koła wskazują, na prowadzone ostatnio w Brukseli ściśle poufne obrady pomiędzy katolikami belgijskimi a niemieckimi w sprawie wyrzeczenia się uczuć nienawiści z okresu wojny.

Śniadanie u ministra Zaleskiego

Genewa, 14. 1. (PAT.) Min. Zaleski wydał śniadanie w hotelu „Des Bergues” z okazji swego przewodnictwa na 58 sesji Rady Ligi.

W śniadaniu wzięli udział wszyscy członkowie Rady, sekretarz generalny, zastępca sekr. gen., dwaj podsekr. sekretarjatu gen. Ligi Narodów, członkowie polskiej delegacji oraz prezes Syndykatu Dziennikarzy, akredytowanych przy Lidze Narodów.

Na kwiecistej łodzi w Kantonie

(Od naszego korespondenta.)

Kanton, w grudniu.

Wracając z Dalekiego Wschodu, skończyłem z jedynej nadarzącej mi się okazji zwiedzenia większych miast chińskich i zatrzymałem się na kilka miesięcy w Kantonie.

Po paru dniach pobytu w tym arcyciekawym mieście zawarłem znajomość z bardzo bogatym kupcem, który spędził swą młodość w Paryżu, Londynie i Berlinie. Utrzymuje on do dziś dnia bardzo bliskie handlowe stosunki z kilkoma wielkimi firmami tych trzech miast i włada zarówno językiem francuskim, angielskim jak i niemieckim. Nie wiem, jak to się stało, dość, że kupiec ten polubił mnie bardzo i długo przemysliwał nad tem, w jaki sposób ugościć mnie w dzień Nowego Roku, obchodzony i w Chinach bardzo uroczysto. Wyliczył on dokładnie, którego dnia przypada przypominający mu się doskonale z czasów paryskich Sylwester, wynajął jedną z najelegantszych restauracyj na t. zw. łodzi kwiatowej, pływającej po rzecze Sikiong, i sprostił całe grono mężczyzn, którzy „otarli się” o Europę.

Łódź kwiatowa, o której wspominał, niema nie wspólnego z jakąś jaskinią palaczy opium, lub też podejrzany domem, przedstawianym zazwyczaj w europejskich filmach, opierających swą fabułę na tle opowieści Lottiego lub innego egzotycznego autora. W mieście, przypominającym żywo ulicę Wenecji, gdzie całe dzielnice pływają poprostu po Sikiangu lub dopływających doń kanałach, — spotyka się niemal na każdym kroku restauracje, urządzone z zmniejszym lub większym komfortem na łodziach kwiatowych.

Na jednej z takich łodzi zebrała się sproszona przez mego wielbielca złota młodzież Kantonu. Gospodarz wysukał w mieście najładniejsze dziewczęta, zaangażował na półgodzinny występ najslawniejszą artystkę, gejszę, jakby ją nazwano w Japonji, i polecił przygotować najsmaczniejsze potrawy. Dopiero później dowiedziałem się, że kwiatami, któremi miano udekorować naszą łódź, są właśnie owe zaproszone dziewczęta.

Uroczystość na łodzi kwiatowej trwała nieskończenie długo i przepłataną była właściwie tylko jedzeniem, trwającym dwanaście godzin z rzędu. Do stołu podano ni mniej ni więcej tylko 80 najrozmaitszych dań, po cztery równocześnie, oczywiście w miniaturowych porcyjkach, na talerzykach, przypominających swą wielkością nasze miseczki do golenia. Zamiast chleba — używano ryżu. Połowę dań wypełniają na szczęście w najrozmaitszy sposób przyrządzone owoce, częściowo przygotowane, częściowo, opiekane itp. Przyznam się, że trudno mi było w tem wszystkim się rozpoznać. Do potraw podają herbatę bez cukru w małych naczyńkach, przypominających nasze filiżaneczki do mokki, a oprócz tego słynne wino ryżowe, t. zw. Samszui. Zawartość alkoholu

w takim winie jest bardzo wysoka a lepsze jego gatunki przypominają ostre Sherry. Do dobrego tonu należy zucie w czasie biesiady pestek od dyni.

Stosownie do obyczajów wschodnich do stołu zasiadają tylko mężczyźni a dopiero poza nimi, niemal za ich plecami, sadowia się na małych stołeczkach „wynajęte” kobiety. Jedzenie i picie to przywilej mężczyzny; kobieta zaś ma jedynie prawo obsługiwania i obliwywania paleczek od ryżu. Karmi ją natomiast mężczyzna. Chińczyk, jeżeli znajdzie smaczniejszy jakiś kasek, jakiś apetyczniejszy kawał wieprzowiny lub z ziemi wydobyte, zgnile i czarno fermentujące jajko — napewno najpierw połowę spożyje sam a drugą poda siedzącej za nim towarzysze, uszczęśliwionej taką uprzejmością i wyczekującej spokojnie na dalszy kasek. Im bardziej Chińczyk sympatyzuje ze swą służebnicą — tem troskliwiej ją odkarmia, służebnica zaś przegryza z wdzięczności coraz większą ilość pestek i wkłada je swemu panu prosto z ust do ust.

Jednym z najważniejszych zadań towarzyski biesiady jest czuwanie nad tem, aby jej wybrany nie użył zbyt dużo alkoholu. Skoro zauważy, że ma on już pożądną w czubie, musi zastępować go i wypijać resztę. Wskutek tego zdarza się bardzo często, że wynajęte dziewczęta upijają się prędzej od mężczyzn, chociaż w pić są od nich wprawniejsze. Nigdy jednak nie zdarza się, aby jedna lub druga strona miała się zapomnieć. Nic w tem dziwnego, gdyż zaproszone kobiety, to nie jakiś lekki towar, lecz dziewczęta, należące do specjalnej warstwy.

Wiadomo ogólnie, że córki są w Chinach upośledzone i niepożądane, chociażby dla tego, że ofiary bogom mogą składać tylko synowie. Handel więc noworodkami płci żeńskiej jest na porządku dziennym. Nietylko biedny ale nawet zamożniejszy Chińczyk chętnie sprzedaje nowonarodzone dziewczęta specjalnemu przedsiębiorcy, który daje im dobre wychowanie i wykształcenie. Dziewczęta te — to przyszły kwiat, którym stroją lodzie restauracyjne. Krótko mówiąc, dziewczęta, zapraszane do stołu biesiadnego, należą do zupełnie innej sfery, aniżeli kobiety lekkich obyczajów, których w Chinach nie brak. O wiele wyższą pozycję zajmują oczywiście występujące gościnnie artystki, jak np. ta, którą zaprosił mój przyjaciel dla urozmaicenia biesiady. Honorarium jej wynosi 50 dolarów meksykańskich (przeszło 200 zł) za wieczór.

Skoro się zważy, że służący, zatrudniony w którymś z tutejszych domów europejskich otrzymuje za ledwie 10 dolarów miesięcznie, wliczając w to koszt utrzymania — łatwo wyobrazić sobie, jak traktowana jest artystka chińska, która nigdy nie chodzi pieszo, lecz każe się obnosić w lektyce, wybitej jedwabiem i złocista draperja. Nosi ją czterech kulisów. Za lektyką artystki, niosą zazwyczaj lektyki jej impresarja oraz trzech służących. Przed całym tym pochodem kroczy czterech kulisów z latorniami, harfą i bębenkiem, oraz piątą, przeznaczony wyłącznie do rozpędzania tłumów.

Popisy zaproszonej na nasz biesiadny wieczór artystki stanowiły dla mnie prawdziwą męczarnię, znoszoną wszakże z największym stoicyzmem z wdzięczności dla gospodarza.

Pod koniec wieczoru wniesiono na blaszanej tacy, wyłożonej rozmaitemi lśniącem obrazkami, kielichy ze słodkim szapanem. Gospodarz, trzymając w ręku złoty zegarek, zawołał nagle: Midnight! Uderzyliśmy w kielichy, wychyliłmy je do połowy, a resztę podaliśmy siedzącym za nami dziewczętom... W. P.

Bandyci wysadzili samochód w powietrze

Trzy osoby zabite, jedna ciężko ranna

Wilkesbarre (Pensylwanja), 14. 1. (PAT.) — Wczoraj bandyci wysadzili w powietrze samochód, wiozący pieniądze na wypłatę robotników tamtejszej kopalni węgla. Przy wybuchu trzy osoby poniosły śmierć a jedna uległa ciężkiemu poranieniu.

W przeciwieństwie do pierwotnej

informacji pieniądze nie zostały zrabowane, gdyż schował je pewien górnik, który ocalał w tym wybuchu.

Podłożony pod samochód nabój dynamitowy zapalony został za pomocą elektryczności z poza barykady, umieszczonej w odległości 60 m. od miejsca wypadku.

Wykrycie drukarni komunistycznej

W lokalu drukarni skonfiskowano kilkanaście tysięcy odezwnielegalnych, aresztowano szereg komunistów

Warszawa, 14. 1. (PAT.) Władze policyjne wykryły na ul. Żelaznej 69a drukarnię komunistyczną, w której drukowano kilkanaście tysięcy odezwnielegalnych. Właścicielem drukarni był Wacław Stanowski.

W chwili wkroczenia policji drukarnia była w pełnym biegu. Przy maszynie stał Zenon Kwiek oraz jego pomocnik Ryszard Zient. Obok maszyny leżało już 16.000 egzemplarzy odezwy komunistycznej partii polskiej. W lokalu

zatrzymano ponadto E. Popielarza, praktykanta drukarskiego. W chwili potem nadszedł Moszek Landau, znany wywrotowiec i działacz komunistyczny, który przybył niedawno nielegalnie z Rosji sowieckiej.

Landau mieszkał u swej narzeczonej Sali Nowominskiej, w której mieszkaniu znaleziono cały szereg kompromitujących materiałów, odezwnielegalnych i instrukcyj kominternu.

Strajk zecerów w Krakowie

Kraków, 14. 1. (PAT.) Rozpoczęty wczoraj na tle żądań natury ekonomicznej i organizacyjno społecznej strajk zecerów zastrzelił się znacznie w ciągu dnia dzisiejszego. Rokowania prowadzone pomiędzy właścicielami drukarni a Związkiem Drukarzy nie doprowadziły w ciągu dnia dzisiejszego do porozumienia. Właściciele drukarni zagrozili, że na wypadek niestawienia się drukarzy w dniu 16 bm rano do pracy, otrzymają oni dwutygodniowe wypowiedzenie.

Wobec tego dzienniki krakowskie w dniu jutrzejszym, podobnie jak i dzisiaj, nie wyjdą.

Zatrute rzeki

Warszawa, 14. 1. (PAT.) Celem zapobieżenia ewtl. szkodom, mogącym wyniknąć dla ludzi i zwierząt z zatrucia wody w rzece Czarnej a dalej w Pilicy i Wiśle gazami trującymi z fabryki „Nitrat” w Niewiadowie, poczyniono jak najdalej idące ostrożności, jakkolwiek próby, dokonywane co godzinę w laboratorjach miejskich w Warszawie, nie wykazały żadnej szkodliwej domieszki.

Wisła została wyłączona z systemu zaopatrywania w wodę miasta Warszawy do czasu przemienienia niebezpieczeństwa, t. j. co najwyżej do 15 stycznia. Równocześnie miasto wysłało komisję łodzią motorową celem pobrania próby wody wiślanej i zbadania jej. Dotychczasowe badania wykazały zupełną nieszkodliwość wody. Ryby, trzymane w wodzie wiślanej, są w doskonałym stanie. Komisje, wysłane z państwowych zakładów badania żywności w Warszawie i Łodzi, badają wodę rzeki Pilicy przy ujściu jej do Wisły względnie Czarnej przy ujściu do Pilicy.

Ludności, mieszkającej nad wspomnianymi rzekami, zakazano czerpać z nich wodę do picia oraz spożywać i sprzedawać zatrute ryby.

Dotychczas nie zanotowano żadnego wypadku zatrucia ludzi.

Zdaje się, że niebezpieczeństwo już minęło, gdyż wypadek zatrucia wody w rzece Czarnej zaszedł w nocy z 10 na 11 b. m.

Eksplzja zbiornika z acetylenem

Drezno, 14. 1. (AW) W poniedziałek o godz. 3 po poł. w jednym z budynków saskiej wytwórni acetyleny nastąpił wybuch zbiornika. Zginęło dwóch robotników, znajdujących się w pobliżu dwóch zaś jest ciężko rannych.

Na szczęście wybuch nie naruszył kamery, w której sprawdzono wytrzymałość zbiorników, napelnionych acetylenem.

Jubileusz konserwatorium w Rydze

Ryga, 14. 1. (PAT.) W związku z dziesięcioleciem istnienia tutejszego konserwatorium, prof. Karol Szymanowski, dyr. kons. w Warszawie, oraz prof. Adam Wieniawski otrzymali tytuły honorowych profesorów konserwatorium ryskiego.

Olbrzymia burza w Anglii

London, 14. 1. (AW.) Szalejąca nad Anglią burza wyrządziła ogromne szkody.

W Beachy Head wiatr osiągnął szybkość 190 klm. na godzinę.

W wielu miejscowościach orkan porwał dachy i uszkodził kominy, przy czym śmierć poniosła jedna kobieta, 6 osób jest rannych. Komunikacja telefoniczna i kolejowa została przerwana.

W Londynie orkan uszkodził szereg domów. Ulice zasyły spadające gzymsy, szczątki kominów oraz szkło wybitych szyb wystawowych.

W Ramsgale siła wiatru zepchnęła z mostu do morza młodego chłopca, który utonął.

Również na wielkie trudności napotyka komunikacja okrętowa. Angielski statek „Griffith” błąka się ze złamanym sterem po morzu, wzywając rozpaczliwie pomocy. Włoski statek „Liana”, o pojemności 4300 tonn, również wzywał pomocy, przyczem udało się go uratować. Statek linii Cunard Line „Antonia”, nie mogąc odbywać dalszej podróży, wysadził wszystkich pasażerów na ląd w Liverpoolu.

W jednej z miejscowości usiłowano

wysłać na pomoc zagrożonemu statkowi łódź ratunkową, która jednak już przy brzegu została przewrócona przez fale.

O neofitkę

We Włodzimierzu Wolyńskim rozegrała się w tych dniach historia, jakby wyrwana z kart średniowiecza. Dziewiętnastoletnia Sura Szejer postanowiła przyjąć katolicyzm. W tym celu usunęła się z domu rodziców i zamieszkała u niejakich pp. Bielińskich. Tam do przyjęcia chrztu przygotowywał ją miejscowy proboszcz.

Po pewnym czasie do domu pp. Bielińskich przybyła matka Sury oraz dwie siostry i gwałtem chciały zabrać Izraelitkę do domu, co się im nie udało.

Po 2 dniach grupa Żydów, złożona z 50 osób, pod wodzą Szejerowej napadła na dom pp. Bielińskich, zburzyła plot i usiłowała dom podpalić. Na wścieczony przez mieszkańców alarm przybyła policja, a tłum na jej widok rozproszył się natychmiast. Jednakże przestraszona Sura w obawie przed powtórnym napadem schroniła się na posterunek policji.

Istotnie tłum zebrał się ponownie i nabrawszy odwagi, ruszył wprost na posterunek. Spotkał go liczniejszy oddział policji, który rozproszył i aresztował kilku awanturników.

Przerazona Sura uciekła z Włodzimierza.

Miasto poruszone jest tymi wypadkami.

Makabryczna przygoda eskulapa

Warszawa, 14. 1. — W szpitalu żydowskim na Czystem zdarzył się onegdaj zabawny wypadek.

Według zeznań wiarygodnych świadków sprawa przedstawiała się w sposób następujący:

Młody lekarz wspomnianego szpitala p. K. po całodziennej uciążliwej pracy postanowił, korzystając z kilka chwil wolnych, uciąć sobie krótką drzemkę.

Korzystając z tego, iż pare pokoi szpitalnych było niezajętych udał się do jednego z nich i ogarnięty sennością rzucił się momentalnie w otwarte ramiona bożka Morfeusza.

Młody eskulap nie spostrzegł przytem, iż na sąsiednim łóżku, oddalonym od niego o pare metrów, leży długi białym prześcieradłem okryty kształt do złudzenia przypominający nieboszczyka. To przeoczenie srodze się na nim zemściło.

Oto w godzinach rannych do pokoju wkroczyło dwóch czarno ubranych panów, którzy, podszedłszy do śpiącego lekarza, okryli go prześcieradłem i złożywszy na noszach wynieśli z pokoju.

Gdy ponur orszak znajdował się na schodach szpitalnych nosze potrącone o poręcz schodów upadły na ziemię, a uszu przerażonych grabarzy doszedł niewyraźny bełkot: „Co to za głupie kawały!”

W jednym momencie obaj niefortunni grabarze runęli na ziemię, a młody lekarz mamrocąc pod nosem przekleństwa zabrał się do rozcierania zbolęłych członków.

Omdlenie obu grabarzy było tak ciężkie, że dopiero po dwóch godzinach udało się młodemu lekarzowi przywrócić ich do przytomności.

Nieroztropny eskulap postanowił odtąd zawsze patrzeć na łóżko, które sąsiaduje z jego nocną łóżnicą.

MIECZYSLAW JAROSŁAWSKI ANDRZEJ SOPLICA

POWIEŚĆ
(Ciąg dalszy.)

119)

— Jednak wszyscy oczekują otwarcia dla gości sezonowych tego nadzwyczajnego lokalu... Pisała nawet o tem wiele prasa stołeczna..., podnosząc tę zasługę przedsiębiorstwa Macieja Soplity...

— Właśnie dziś przenoszą biuro nasze z Gdańska do tego lokalu. Nadaje się wymiennie, po drobnych zresztą przeróbkach.

— A więc projekty pańskiego stryja?

— W ciągu miesiąca stanie drugi budynek, jeszcze bardziej odpowiedni dla tych celów.

— Nie mogę w to wierzyć...

— Istotnie, wierzyć przed faktem zawsze trudno, zresztą i nie potrzeba. Tem niemniej inżynier Zaklicki za-

pewnił mnie, że to nie jest niemożliwe, szczególnie w tej chwili, kiedy czas jednego miesiąca można wyzyskać co najmniej dla trzech miesięcy pracy, budując bez przerwy na trzy zmiany.

— Amerykańską metodą?

— W Polsce jeszcze łatwiej o to. Nie brak ludzi do pracy.

Zdumiony Dobecki kiwał jeszcze głową niedowierzająco, podczas gdy Soplita wyjaśniał dalej.

— Oczywiście w przyszłym gmachu rozrywkowym wprowadzimy jeszcze pewne zmiany na lepsze.

— Niech pan nie zapomina, że taki sposób budowania pociąga za sobą zbyt wielkie koszty, a Polska... jest biedna... Nie wiem, czy to się opłaci...

A cóż to, panie inżynierze, chciał pan, żeby Polska płaciła jeszcze za to? Czy to nie dosyć, że zdobyła się kilkukrotnie większą pracę na zdobycie wolności? Resztę powinni zrobić... No..., chociażby my, Polacy amerykańscy, którym przecież wszystko jedno, gdzie lokować pieniądze, byleby widać było zyski...

— Właśnie — podchwycił skwapliwie Dobecki.

Zapewnił pana, że będą — sucho przerwał Soplita. A powiedzenie to sprawiło na Dobeckim takie wrażenie, jak rozpiatanie zwykłego chleba, w którego środku nie przewidywał dotąd istnienia złotego dukata, a który w tej chwili olśnił niespodziewanie jego oczy.

— A więc inżynier Zaklicki przechodzi do przedsiębiorstwa pana? — dawał wyraz coraz większemu zdumieniu.

— Tak, jednocześnie z ustąpieniem dotychczasowego dyrektora Nerkinga i jego pomocników.

— Jak to? — aż podniósł się z fotelu Dobecki, tak nie chciała mu się ta wiadomość pomieścić w głowie. — Nerking, wieczny, niezastąpiony Nerking ustępuje?!

— Już od wczoraj w mojej firmie go niema. Zresztą może funkcjonuje jeszcze nieoficjalnie i... już wyraźnie na korzyść tamtej strony. Ani na

chwile bowiem nie wątpię, że nie przestał czuć. I to obecnie tembardziej.

— Teraz dopiero wierzę, że pan nada tej sprawie zupełnie inny obrót.

Dobecki zbliżył, zaciął usta i widocznie posmutniał. Coś sobie przypomniał, przemógł się jednak i oświadczył z wrodzoną mu uczciwością:

— Ma pan szczerą przyjaciółkę w pani Baśce Kołłowiczównie. Ona pana naprawdę przejrzała.

Było to bohaterkie samozaparcie się ze strony Dobeckiego, ale czyż mógł postąpić inaczej wobec tego, czego przed chwilą się dowiedział, a w co wierzył, że nastąpi — jego Baśka — jeszcze przed tygodniem... I to wbrew wszelkim pozorom!

Zaległa cisza. Przez okna dolatywał wesoly plusk fali, stuk dulek na łódkach, uderzenia wiosel, chwilami pieszczotliwe kwilenie zaledwie rozdymanego rannym powiewem żagla. Głosy ludzkie nie rozbrzmiewały jeszcze o tej wczesnej porze na plaży.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

KALENDARZYK

Środa, 15 stycznia 1930.

Słońce: wschód 8,07; — zachód 16,07; —
długość dnia 8 godz. 10 min.
Księżyc: wschód 16,34; — zachód 0,58; —
po pełni
Kal. rz.-kat.: Paweł Pustelnik; jutro Mar-
cel P.
Kal. słow.: Domosław; jutro Włodzimierz.

Zebrań

Dziś o 17,30 Sekcja Przyrodników T. N. S. W. w Inst. Psychologicznym przy ul. Wjazdowej;
o 18 Polskie Tow. Historyczne w Seminarjum Histor.;
o 18,30 Rada Miejska w sali Ratuszowej;
o 19 Tow. Przem. (Jeżyce) u p. Kasperkowej, ul. Kraszewskiego 16;
o 19 Stow. Rodzina u p. Grotowskiego, Dolna Wilda;
o 19,30 Tow. Śpiewu im. F. Nowowiejskiego w Kasynie Obyw., ul. Marszałka Focha 80-81;
o 20 Tow. Uczestn. Powst. im. Ign. Paderewskiego (Zamek) w „Boulevard”, pl. Nowomiejski 5;
o 20 Zw. Inw. Woj. (Górczyn) w schronisku ul. Bosa 16;
o 20 Kołko Młodzieży (Wilda) u p. Zielińskiego ul. Rolna;

Jutro o 20 Tow. Przem. „Dzwignia” Łazarz u p. Dusika, ul. Marsz. Focha 62;
o 20 „Sokol” (Śródka) w Domu Kat. na Śródce;

Różne

Dziś o 17 Pokaz gazowy w poradni gaz. miejskiej, Grobla 15;
o 19,30 Tow. Śpiewu „Dzwon Zygmunta” — ćwiczenia chóru w salce Farnej;

Pogrzeby

Dziś: Śp. Marji z Plecińskich Kapelskiej po naboż. zał. w kapł. Św. Józefa. — Śp. Pelagji z Grzeszkowiaków Mikołajewskiej o godz. 15 pl. Świętokrzyski 3. — Śp. Pelagji Rybarczykowej o godz. 15 z kapł. szpit. miejskiego.

Licytacje

Dziś o 9 M. Garbary 5 — rozm. obuwie;
o 10 ul. Wieżowa 10 — płaszcz, futro, ubrania, walizka, obuwie, koszule, kołnierzyki, zegarek, obrączka ślubna i t. p.;
o 11 Św. Marcin 62 — 10 beczek oliwy, szafa żel.;
o 12 ul. Małeckiego 11 — biurko dypl.;
o 12,30 ul. Kolejowa 1-3 — biurko;
o 13 ul. Marsz. Focha 67 — szyfonierka;
o 13,30 St. Rynek 80-82 — kasa „National”, urządzenie składowe;
o 14 ul. Emilji Szczańkiej nar. Marsz. Focha — szafa do narzędzi;

Jutro o 13,30 ul. Półwiejska 17 — 2 nocne stoliki z apteczkami;
o 14 ul. Wrocławska 39 — szafa żel., 2 stoły składowe, szafa do towarów;

Pogotowie Ratunkowe Związku Lekarzy, ulica Poczтовая 30, dyżuruje we dnie i w nocy. — Telefon 55-55.

Teatr Wielki

DZIŚ — „Alda” — opera Verdiego.

Teatr Polski

DZIŚ — „Komedja o prawdzie”.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Rywale”.

Kard Hlond w Krynicy

Krynica, 14. I. (PAT.) Dzisiaj rano przybył tu na kurację ks. Prymas Kardynał dr. Hlond.

Z Wystawy Komunikacji i Turystyki

Najwyższa Rada Ekonomiczna Rumunii uchwaliła jednogłośnie w wniosek ministra rolnictwa Mihalasea wziąć oficjalny udział w tegorocznej Międzynarodowej Wystawie Komunikacji i Turystyki w Poznaniu. (z)

Pogoń za pasażerami na gapę

W związku z notatką naszą „Pogoń za pasażerami na gapę”, umieszczoną w dniu wczorajszym, dowiadujemy się, że p. Kazimierz Ertmański, zamieszkały przy ul. Marsz. Focha 121, doprowadził interwencją swą do wyrównania należności dorożkarzowi. Zajęcie spowodowane zostało „dowcipem” pasażera, który nie miał jednakże zamiaru uchylenia się od zapłacenia należności. Splot okoliczności był przytem tak niefortunny, że p. Ertmański wmieszany został w niezawinione przez siebie zajście.

Z komisji sejmowych

Uchwały komisji regulaminowej i nietykalności poselskiej

Warszawa, 14. I. (PAT.) Na dzisiejszym posiedzeniu komisji regulaminowej i nietykalności poselskiej pod przewodnictwem p. Liebermanna obradowano nad wnioskiem frakcji komunistycznej o zwolnienie z więzienia Arona Szpichberga, który po złożeniu mandatu przez posła komunistycznego Bittnera wszedł na jego miejsce. Szpichberg odsiaduje obecnie karę 3-letniego więzienia.

Na wniosek referenta p. Pod-

Obrady komisji budżetowej

Warszawa, 14. I. (PAT.) Na nocnym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej w dniu 13 b. m. w toku dalszej dyskusji nad budżetem min. rolnictwa przemawiali: pp. Kleszczyński (BB), Sanojca (BB), Chyla (BB), Stolarski (Wyzw.) a następnie kierownik min. rolnictwa p. Leśniewski. Poza tem na szczególne pytania i zarzuty, podniesione w dyskusji, udzielali wyczerpujących informacji dyrektorowie poszczególnych departamentów.

M. in. dyr. Królikowski wyjaśnił, że ministerjum oprócz 74 tys. zł, asygnowanych na cele związane z P. W. K., przeznaczyło 120 tys. na

skiego (BB) komisja uchwaliła jednomyślnie odroczyć sprawę do czasu zbadania ważności mandatu, ponieważ Szpichberg z powodu skazania go utracił prawo wybieralności.

Następnie komisja uchwaliła odmówić wydanie sądom p. Dzeduszyckiego (BB), oskarżonego o zniesławienie, natomiast wydać p. Plutę (Str. Chp.), oskarżonego o takie same przestępstwo.

wycieczki drobnych rolników na Wystawę. Wycieczki te były zorganizowane przez towarzystwa rolnicze.

Dalej dyr. Mikulowski - Pomorski omawiał szkolnictwo rolnicze, wreszcie delegat min. skarbu B. ulanda oświadczył w imieniu ministra skarbu, że jeśli chodzi o zmniejszenia w preliminarzu, to są one niemożliwe, gdyż ustalenie ich nastąpiło na podstawie zestawień z lat ubiegłych. W szczególności skreślenie blisko 20 milionów w lasach państwowych musiałyby się odbić ujemnie na dochodowości.

Na tem obrady zakończono o godzinie 1,30 w nocy.

skiem referenta oddano 9 głosów przeciwko 15. W ten sposób pozycja funduszu dyspozycyjnego upadła.

Należy przypomnieć, że w budżecie na r. 1929-30 skreślono cały fundusz dyspozycyjny i dopiero min. Matuszewski w ustawie o kredytach dodatkowych na rok bież. budżetowy wstawił na fundusz dyspozycyjny 2 i pół miliona zł.

Przez cały dzień wczorajszy toczyła się i została wyczerpana dyskusja nad budżetem ministerstwa reform rolnych.

Najważniejszym momentem w dyskusji był apel z kilku stron pod adresem ministra o zwiększenie intensywności działania tego ministerstwa w dzielnicach zachodnich zwłaszcza na Śląsku i woj. pomorskiem. (w)

Budżet min. reform rolnych

Warszawa, 14. I. (PAT.) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej przystąpiono do preliminarza budżetu min. reform rolnych.

Sprawozdawca pos. Maksymilian Malinowski (Wyzw.), nawiązując do uchwalonej w r. z. przez Sejm rezolucji, wzywającej rząd do wydatniejszego dotowania resortów rolniczych, zauważył, że mimo to przedłożone preliminarze właśnie obu ministerstw rolniczych są obniżone. Referent porusza następnie sprawę szacunku ziemi, omawia sprawę parcelacji dóbr krotoszyńskich i wypowiada się za zakończeniem sprawy włości rentowych w b. zaborze pruskim przez zmniejszenie splat i wydanie ustawy, która pozwoli na przejęcie na własność dóbr t. zw. anulacyjnych. Mówiąc o scalaniu gruntów, referent wspominał o skargach zwłaszcza na jakość oraz klasyfikację gruntów. Zarzuca dalej, że tempo upelnorolnienia jest niedostateczne, poczem omawia działalność budowlaną ministerjum i likwidację służebności. Przechodząc do sprawy osadniczej, oświadcza, że nie słusznie minister zrzekł się swego prawa na Pomorzu, oddając opiekę nad osadnikami w dużej części towarzystwom rolniczym. Kończąc, mówca porusza jeszcze sprawę głównej komisji ziemskiej i zarzuca jej zbyt formalistyczne traktowanie spraw.

Następnie przemawiał min. dr. Staniawicz. Mówca podaje dane cyfrowe i podkreśla, że nie można zarzucić

Skreślenie funduszu dyspozycyjnego min. spr. wewn.

Na popołudniowym posiedzeniu komisji przed głosowaniem nad budżetem min. spraw wewn. pos. Putek omawiał poprawki zgłoszone w toku dyskusji, przyczem podtrzymał swoje wnioski m. in. w sprawie redukcji policji konnej.

Dyr. dep. Zabierzowski w imieniu ministra godzi się m. in. na obniżenie opłat paszportowych, zastrzegając jednak, że co do wysokości sumy musi porozumieć się z min. skarbu.

Pos. Rosmarin zapytał, czy rząd gotów jest zakazać pobierania dodatkowych opłat na fundusz bezrobocia od paszportów poza 250 zł, do czego niema żadnej podstawy prawnej.

Wicemin. skarbu Grodyński w porozumieniu z min. spr. wewn. wyraził zgodę na wydanie takiego zakazu.

Po przystąpieniu do głosowania odrzucono wniosek pp. Celewicz i Kohuta o odrzucenie całego budżetu min. spraw wewn. Wniosek refe-

renta o skreślenie w dochodach paragrafu „opłaty za paszporty zagraniczne” 4.586.000 zł przyjęto, wobec czego w paragrafie tym pozostają tylko 2 miliony.

Gdy miano przystąpić do głosowania nad funduszem dyspozycyjnym w kwocie 6 milionów zł pos. Roguszcza k (NPR.) oświadcza, że zasadniczo zgadza się na wniosek referenta o skreślenie z tej sumy 3 milionów zł, ponieważ jednak minister zapowiedział pewien program pracy, proponuje odłożyć głosowanie do trzeciego czytania.

Przewodniczący p. Byrka sprzeciwił się temu, gdyż w takim razie nie możnaby się było zorientować, jakie zmiany poczyniono w budżecie.

P. Prager w imieniu PPS. oświadcza, że sprzeciwia się wnioskowi pos. Celewicz o skreślenie całego funduszu jak również wnioskowi rządu a co do wniosku referenta wstrzyma się w głosowaniu.

W głosowaniu odrzucono wniosek

pos. Celewicz o skreślenie 6 milionów, odrzucono również wniosek pos. Korneckiego o skreślenie 3 milionów, poczem przewodniczący oświadczył, że wobec tego paragraf ten jest przyjęty według wniosku rządowego. Gdy zażądano jednak pozytywnego głosowania nad tym paragrafem, przewodniczący zarządził głosowanie, w wyniku którego fundusz dyspozycyjny 15 głosami przeciw 9 skreślono, przyjęto natomiast wniosek referenta o wstawienie nowego paragrafu „fundusz reprezentacyjny” w wysokości 150 tys. zł.

Z kolei komisja przystąpiła do dalszej dyskusji nad budżetem min. reform rolnych.

Po przemówieniach pp. Kamińskiego (BB.), Kwapińskiego (PPS.), Rosmarina (Koło żyd.), Korneckiego (Kl. Nar.) i Przedpeńskiego (BB.) min. Staniawicz stwierdził, że cała jego 3 i pół letnia działalność jeśli nie przyczyniła się do rozwiązania zagadnienia narodowościowego, to w znacznym stopniu je złagodziła.

Po krótkim przemówieniu końcowym sprawozdawcy komisja przyjęła budżet ten w przedłożeniu rządowemu bez zmian w drugim czytaniu.

Następne posiedzenie jutro przed południem.

Trzeci doroczny bal K! Mercuria

Przypominamy w ostatniej chwili, że III doroczny bal K! Mercuria odbędzie się w dniu dzisiejszym w salnach Palais Royal.

Znane już w kołach towarzyskich bale Korporacji „Mercuria” mają już ustaloną markę i należą niejako do rzędu wydarzeń karnawału.

Jubileuszowe przedstawienie „Rywali”

Dziś, we środę w Teatrze Nowym po raz 25-ty fascynująca amerykańska sztuka „Rywale”, która tak serdecznie została przyjęta przez publiczność. „Rywale” porywają, wzbudzają zachwyt i pozostawiają niezatarte wrażenie. Rozentuzjowana publiczność nagradza oklaskami cały zespół z pp. Cieszkowską, Bystrzyńskim i Mazankiem na czele. Przedstawiciele humoru pp. Chmurkowski, Działosz i Smoczyński są specjalnie wyróżniani.

PRZY ZAKUPACH ZWAŻAJ
CZY JESTEŚ W SKLEPIE
POLSKIM I CHRZEŚCIJAŃSKIM!

Dziś w środę 15 stycznia rb.

oddawna oczekiwana i kilkakrotnie już zapowiadana

premiera

wielkiego arcydzieła filmowego wytw. „Fox - Film” p. t.

„TANCERKA”

Dopiero dziś udało się Dyrekcji „Słońca” po długich staraniach i pertraktacjach pozyskać ten wielki film na Poznań.

„TANCERKA”

— to rewelacyjny film z czasów Rosji carskiej i przewrotu bolszewickiego, rozgrywający się we wszystkich sferach Rosji. Jesteśmy na Dworze Cara, w pałacach wielkich książąt, przeżywamy efektownie ujęte sceny rozruchów, śledzimy z niezwykłym zainteresowaniem życie spiskowców i wygnańców, ze zdziwieniem oglądamy z niebywałym przepychem odane sceny przedstawień baletowych w Wielkiej Operze Carskiej — jednym słowem — przeżywamy historję Rosji ostatnich lat kilkunastu.

Film ten, zrealizowany kosztem wielu milionów, ośniewa królewskim wprost przepychem.

Największą atrakcją filmu są wykonawcy ról głównych. „Czerwoną Tancerkę” kreuje ulubienica świata pełna temperamentu uroczą

DOLORES DEL RIO.

Partnerem słynnej artystki jest ulubieniec wszystkich kobiet, piękny

CHARLES FARREL,

bohater „Siódmego Nieba” i „Aniela Ulicy”, który tym razem występuje jako świetny i blizszy Oficer Gwardji, adiutant Cara.

Niewątpliwie premjera „TANCERKI” stanie się prawdziwą sensacją dla Poznania i zgromadzi w komplecie wszystkich premjowych bywalców „Słońca”.

Wybory do wydziału powiatowego w Kościanie

We wtorek, 14 bm., odbyło się w Kościanie posiedzenie sejmiku powiatowego w celu przeprowadzenia wyborów do wydziału powiatowego.

Zgłoszono 3 listy, mianowicie kompromisową NPR. i Stronnictwa Narodowego, „Piasta” oraz Bloku Bezpartyjnego.

Rezultat głosowania był następujący. NPR. wraz ze Stronnictwem Narodowym otrzymało 13 głosów, wobec czego do wydziału weszło trzech ich kandydatów, pp.: Teodor Walenciak i M. Dońaj z Kościana oraz ks. dr. Kubik z Konojadu. Lista nr. 2 „Piasta” uzyskała 10 głosów i dwóch kandydatów, pp.: Leona Moczka, gosp. z Kiełczewa, i Szlapeczyńskiego, gospod. z Rombinia. Lista 3-cia B. B. otrzymała 8 głosów i jeden mandat. Z ramienia tej listy wybrany został p. Henryk Chłapowski z Czerwonejwsi. Głosujących było 32, w tem 1 kartkę unieważniono.

Stronnictwo Narodowe, jak było do przewidzenia, odniosło w wyborach poważny sukces. (z)

WIADOMOŚCI POTOCZNE KRONIKA MIEJSCOWA

— * **III. Doroczny Bal Reprezentacyjny** Koła Farmaceutów Studentów Uniwersytetu Poznańskiego odbędzie się dzisiaj dnia 15 stycznia r. b. o godz. 9,30 w salach Bazaru. Wstęp ściśle za zaproszonymi.

— * **„Wielki karnawał dziecięcy”.** Już dzisiaj dzielimy się z naszymi miłośnikami wiadomością, że w dn. 9 lutego r. b. o godz. 3 po poł. Stow. Pań Miłosierdzia pod wezw. Najśw. Marii Panny przy Farsze urządza na sali amaranowej przy ul. Słowackiego „Wielki karnawał dziecięcy” z pięknymi niespodziankami. — Dzieci mile widziane w kostiumach. Czyści dochód na „Święcone” dla ubogich.

Z WIELKOPOLSKI

— * **Środa.** (Jubileusz kapłana.) Dnia 29 grudnia uczciła parafia siedlecka 25-letni jubileusz kapłaństwa ks. prob. Tylewicz. Już od rana liczne towarzystwa ze sztandarami oraz dużo dzieci szkolnych czekały przed plebanją na swego duszpasterza. O godz. 9,30 wprowadzono ks. Jubilata do kościoła. Po nabożeństwie odbyła się akademja. Pierwszy przemówił ks. Mielżyński z Iwna, podkreślając szlachetną służbę kapłańską oraz niestrudzoną działalność ks. Jubilata na niwie społecznej. W imieniu parafji składał życzenia p. Bączak z Józefowa, wręczając równocześnie dar od całej parafji. Po przemówieniach nastąpiły deklamacje dzieci szkolnych oraz śpiewy chóru kościelnego i życzenia przedstawicieli poszczególnych towarzystw. Na zakończenie przemówił inż. Markowicz, wspominając o zasługach czcigodnego Jubilata w dziedzinie religijnej i narodowej. Wspólnym śpiewem „Boże coś Polskę” zakończono tę miłą uroczystość, która w sercach parafjan pozostawiła bardzo głębokie wrażenie.

SPORT

Hokej na lodzie

Wyjeżdżająca jutro do Chamonix polska reprezentacja hokejowa, osłabiona wobec niemożności wyjazdu Szenajcha, rozegra zamiast początkowo przewidzia-

nego meczu z Kanadyjczykami, dwa spotkania w Szwajcarii.

W związku z rozpoczynającymi się w przyszłym tygodniu mistrzostwami hokejowymi świata w Chamonix, istnieje tam projekt stworzenia grup, przyczem od losowania wyłączone być mają: Kanada, jako drużyna bezkonkurencyjna, oraz Czechosłowacja i Polska jako mistrz i wicemistrz Europy. Ponieważ zachodzi możliwość dopuszczenia Kanady do rozgrywek decydujących, z eliminacji wyłączoneby jeszcze Austrię, czyli cztery najsilniejsze zespoły brałyby dopiero udział w rozgrywkach decydujących.

Narciarstwo

Na zawodach w Westerowie pierwsze miejsce w skokach zajął Czech Rudolf Purkert 39,43 i 44 metry. Drugie miejsce zajął Polak Bronisław Czech. Według doniesień niemieckich w ogólnej klasyfikacji pierwsze miejsce w kombinacji zajął Bronisław Czech. Szczegółów brak. (Radjo.)

Pływanie

Wybudowana przez Kasę Chorych w Warszawie kosztem 800 000 złotych pływalnia jest obecnie nieczynna. Dyrekcja Kasy odmówiła wydzierżawienia jej PZP, oświadczając, że w tym roku pływalnia nie będzie uruchomiona. Zaznaczyć należy, że pływalnia jest gotowa i napełniona wodą od maja r. ub., wobec czego jest ciekawe, w jakim celu została ona zbudowana. Sprawa ta prawdopodobnie oprze się o min. pracy i Opieki społecznej. (Tel. wł.) T. S.

Z TEATRÓW

— * **Z Teatru Wielkiego.** Dziś, we środę „Aida”. We czwartek, 16 bm. melodia „Kryśka Leńniczanka” z pp. Fontanową, Karską, Nochowicz, Bratkiewiczem, Folańskim, Gruszczynskim i Wiśniewskim; kapelmistrz p. Eichstaedt.

Gościnne występy Ewy Bandrowskiej wzbudziły żywe zainteresowanie, co zresztą było do przewidzenia, gdyż artystka ta, obdarzona przepięknym głosem i wybitnym talentem, wszędzie cieszy się niebywałym powodzeniem. Pierwszy występ odbędzie się we czwartek, 23 bm. w operze Donizetti'ego „Lucja z Lammermooru”, którą wielka ta artystka kreuje bezkonkurencyjnie.

— * **Z Teatru Polskiego.** Dziś i jutro niewystawiana dotychczas na żadnej scenie w Polsce, wyborna komedia Wiktora Kelemena „Komedia o prawdzie”, która jest grana obecnie na wszystkich scenach

europejskich z nadzwyczajnym powodzeniem. W piątek „Królowa Biarritz”.

W nadchodzącą niedzielę po południu po cenach znizowanych wypenlająca stale teatr po brzegi piękna bajka dla dzieci „Kopciuszek” w bogatej wystawie St. Jarockiego.

FILM

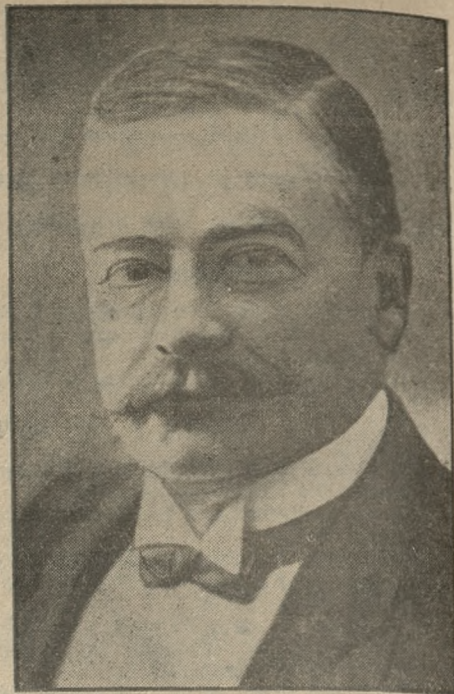
„Skandal w Szczawnicy”. — Kino „Colosseum”.

Mocną stroną filmu, jak zresztą większej części filmów polskich, są zdjęcia z natury. Akcja rozgrywa się w Szczawnicy, a więc podziwiamy malownicze widoki lesistych Pienin, wśród których płynnie wartki Dunajec. Poza tem, jak widać z tytułu, film obliczony był na sensację. Jeszcze przed nakręceniem wytworzyła się dokoła niego legenda o skandalicznym posmaku. Zapowiadano wyświetlenie jakiejś autentycznej a mocno romantycznej historii z życia sfer towarzyskich jednego z polskich uzdrowisk. Film ten służyć może jako typowy przykład niezdrowego reklamiarstwa.

W rzeczy samej nie jest tak źle, jak się zanosilo. Dr. Wrzos, który, jak głosi fama, doprowadził swem postępowaniem do samobójstwa pierwszą swą żonę, zakochał się w pięknej kwaciarce, Irence. Matka jej błogosławi na łożu śmierci ten związek i Irenka, mimo że kocha młodego inżyniera Karskiego, wychodzi za mąż za Wrzosa. Karski jest również wbrew swej woli zaręczony ze starszą od siebie kuzynką. Ma wobec niej zobowiązania, ponieważ panna Rajska łożyla na jego wychowanie. Młodzi ludzie, t. j. Irena i Karski, nie mając dość energii, aby zrzucić z siebie kłępujące więzy, spotykają się potajemnie. P. Rajska i dr. Wrzos śledzą ich nawet przy pomocy detektywa. W rezultacie oboje dochodzą do wniosku, że przeciwko prądowi nie ujedą i wycofują się z gry. Zdradzona narzeczona wyjeżdża, zdradzony mąż popelnia samobójstwo, a kochająca się para idzie do ołtarza.

Strona moralna nie jest więc zbyt budująca. Film ma kilka dobrych momentów. Scena pojedynku Karskiego z Wrzosem jest pełna prawdziwego napięcia. Każdy z nich zapala ogarek świeczki; czyj dopali się prędzej — ten ustąpi. Pomysł jest mocny i przeprowadzony zupełnie dobrze. Całość filmu sklejona jest jednak słabo. Znać nici, któremi fabułę „rzeczywistego skandalu” zszywano z „poetyckim komentarzem”. Gdyby zdecydowano się na jedno lub drugie, stanowczo byłoby lepiej.

Nad program wesola farsa. (kr.)

Zmarły niedawno brat Papieży, hr. Fermo Ratti.

Dział gospodarczy

NOTOWANIA ŻŁOTEGO:

Warszawa, 14. 1. (PAT.) Londyn zł za 1 ft. szt. 43,39; Nowy Jork za 100 zł 11,25; Praga za 100 zł 378,15—380,15; Wiedeń za 100 zł czeke 79,59—79,87; Zurych za 100 zł 57,95; Berlin za 100 zł noty grube 46,75—47,15; wypłaty na Warszawę, Katowice i Poznań 46,875—47,075; Gdańsk za 100 zł 57,64—57,78; wypłaty na Warszawę 57,61—57,75.

GIELDY TOWAROWE:

Warszawa, 14. 1. (PAT.) Zboże. — Pszenica 38—39; owies jedn. 20—21; jęczmień na kaszę 23—23,50; groch polny 37 do 40; mąka pszenna luksusowa 69—73; mąka pszenna 0000 — 60—62; otręby pszenne śrd. 16,50—17,25; żytnie 12,75 do 13,00; fasola biała 85—99. Inne notowania bez zmiany.

GIELDY PIENIĘŻNE:

Kraków, 14. 1. (PAT.) Akcje: Zieloniewski 60; Chodorów 148. I. wów, 14. 1. (PAT.) Akcje: Gazy wschodnie 21,75—22; Gazolina 26; pożyczka dolarowa 69,50—69,75—69,70.

Notowania dewiz z dnia 14 stycznia 1930

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewizy	Stopy dyskont.	Parytet w zlocie	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa	8 1/2	—	100 zł	—	57.61	46.875	43.39	11.25	—	378.15	57.95	79.59
Poznań	8 1/2	—	100 zł	—	—	46.875	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	6 1/2	173.52	100 Gd. gid.	—	—	81.39	—	—	—	657.50	—	—
Berlin	6 1/2	212.34	100 R. M.	—	122.597	—	20.38	23.87	607.75	805.70	123.36	169.47
Belgia	4 1/2	123.94	100 belg.	124.19	—	58.29	34.94	13.93	354.50	—	71.99	98.86
Bukareszt	9	172.—	100 l.	—	—	2.492	818.25	0.60	—	20.01	3.07	4.21
Budapeszt	7 1/2	155.90	100 pengó	—	—	78.15	27.83	17.50	—	590.27	90.37	124.13
Holandja	4 1/2	358.31	100 gid. hol.	358.40	—	168.23	12.10	40.21	1023.25	—	207.77	285.32
Kopenhaga	5	238.88	100 k. d.	—	—	111.92	18.19	26.75	661.75	—	138.15	189.70
Londyn	5	43.38	1 funt szterl.	43.38	25.02	20.963	—	4.86	123.10	164.25	25.15	34.54
Nowy Jork	4 1/2	8 91.41	1 dolar	8.89	—	418.40	486.75	—	25.45	33.75	516.75	709.45
Paryż	3 1/2	172.—	100 fr. franc.	35.00	—	16.435	123.90	3.92	—	132.62	20.21	27.86
Praga	5	190.62	100 k. cz.	26.36	—	12.378	164.0	2.93	76.30	—	15.28	20.98
Rzym	7	172.—	100 l.	46.67	—	21.105	92.98	5.23	133.75	176.51	27.06	37.15
Szwajcaria	3 1/2	172.—	100 fr. szwajc.	172.47	—	89.97	25.14	19.33	493.—	653.20	—	137.30
Sztokholm	4 1/2	238.88	100 k. szw.	239.23	—	112.33	18.13	26.84	—	—	138.60	190.30
Wiedeń	7 1/2	125.43	100 szyling	125.36	—	58.88	34.63	—	—	474.87	72.69	—

Dysponent - Magazynier

urzędnik oddz. ekspedycyjnego branży spożywczej, perfekcyjny w języku polskim i niem., pilny i uczciwy, rutyn., dobry organizator, znający księgowość, wszelkie prace biurowe, sprawy reklamowe i sądowe, posiadający kaucję do 6 000.— zł

poszukuje stanowiska

ewtl. w innej branży, z powodu późniejsz. zlikwidowania firmy, za skromnym wynagrodzeniem. Prima świadectwa i referencje poważnych firm oraz władzy. Pośrednictwo za odpowiad. wynagrodzeniem chętnie widz. Łask. oferty upr. się pod zw 21 255 do eksped. Kurjera Poznańskiego.

Poszukuje się od 1 lutego r. b.

kasjera dominalnego

kawalera na większy majątek ziemski. Kandydaci doświadczeni z praktyką, zechcą zgłosić się z podaniem warunków i odpisem świadectw do eksp. Kurjera Pozn. pod zw 21 257

Przedpłata

na styczeń 1930 z. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilust. „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu w eksp. 4.00 w agencjach w mieście zł 4.50 z odnośnieniem do domu w Poznaniu z. 4.70 z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.94 kwartalnie zł 14.80, pod opaską w Polsce zł 9.00, pod opaską w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie strajków i t. p. wydawn. nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odškodowania.

Telefony do Redakcji i administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2305, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149

W mieście powiatowe południowej Wielkopolski do nabycia

Willa wielkopańska

10 pokoi z wszelkim komfortem, centralnem ogrzewaniem, wygodami, budynek gospodarczy, garaż, ogród wielki, gimnazjum męskie i żeńskie w miejscu. Obiekt dobry dla adwokata lub lekarza. Cena 18 tys. dolarów, wpłata 1/2, reszta na hipotece według umowy. Oferty poważnych reflektantów do biura ogłoszeń „PAR”, Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 3,3 Pw 8605-3,3

W środę, dnia 15 b. m. o godz. 10 przy Alejach Marcinkowskiego 8 sprzedam publicznie najwięcej dającym za gotówkę:

10 kanap

Pietruszewski, komornik sądowy Wielkie Garbary 33

Kilku linotypistów i zecerów ręcznych. 2 maszynistów drukarskich i stereotyper

znajdą natychmiast dobrze płatną posadę. Spieszne zgłoszenia u p. Smigilewskiego, plac Nowomiejski nr. 9 z p 21 27.

1 SPRZEDAŻ

Pianino
Ibach Berlin 3 200, Ratajczaka 17, II., front. z dwp 89 860

Piekarnię
piec kanałowy zaraz sprzedam. Św. Marcin 33. Woźniak, z dwp 90 631

11 POKOJE UMEBL.

Umeblowany
dwoosobowy. pościel pożądana. Wierzbicę 40. III., lewo. z dwp 90 611

22 ROZMAITE

Bacność

Za wskazanie klientów na wszelkiego rodzaju wyroby stolarskie dam 10% od obrotu. Oferty Kurjer z dwp 90 310

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy do jednej rzetelnej cenie drobnych

Pomocnik

fryzjerski z dłuższą praktyką, biegły w strzyżeniu pań poszukuje posady Łaskawe oferty Kurjer z dwp 90 612

Krawiecczynny

pragnie wyuczyć się panią 20 letnią u mistrzyni. Posiada rok nauki. Oferty Kurjer z dwp 90 201

Niebywała okazja!

Podróżujący z branży spożywczej z własnym samochodem, obywatel z klientelą na Poznańskie i Pomorze przejmie przedstawicielstwo poważnej firmy. Zgłoszenia Kurjer z dwp 90 019

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr. przed wiadomościami potocznymi 240 gr. od 1-lamowej milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża do wydania wieczornego do godz. 10. w dn. przedświąt do godz. 9 przed połud. Drobne ogłoszenia słowo napisowe (tłuste) 30 gr. każde dalsze słowo 20 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada